

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. VIII. Annus quoad præceptum Ecclesiasticum confitendi,
computandus est juxta communem significationem, à prima die Januarii,
usque ad ultimam Decembris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

129.
Obiectio.

Si inferas; ergo qui haberet peccatum reservatum, & integro anno non haberet copiam Prælati, vel alterius habentis ejus jurisdictionem, non teneretur illo anno confiteri, tamen haberet peccata mortalia non retervata.

Solvitur.

Respondeo Conc. totum, præcisè ex vi præcepti Ecclesiastici annuæ Confessionis. Ratio est manifesta; quia tamen veli non potest præceptum adimplere; quippe, ut supponitur, non potest confiteri proprio Sacerdoti.

Adde; *Præcisè ex vi præcepti* &c. quia disp. 4. sect. 10. concl. 5. ut certum suppolui, habentem peccatum reservatum, & aliud mortale non reservatum, teneri ante Communionem confiteri inferiori, ex hypothesi, quòd possit dimidiare Confessionem, confitendo solum peccatum non reservatum. Cur autem teneatur confiteri non reservatum vi præcepti præmittendi Confessionem Communioni, & non vi præcepti annuæ Confessionis, ratio à priori est voluntas legislatoris, quæ constat ex verbis utriusque legis.

Canc. Trid.

Ecclesiastica consuetudo, inquit Trid. sess. 13. c. 7. declarat, eam probationem necessariam esse, ut nullas sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, abque præmissa sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat. Non ait: præmissa sacramentali Confessione omnium peccatorum, facta proprio Sacerdoti; sed simpliciter: *Præmissa sacramentali Confessione*, nullà factà mentione omnium peccatorum, aut, proprii Sacerdotis. At verò cap. *Omnis utriusque sexus*, non sic loquitur Ecclesia, sed: *Omnia sua solus peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti*, id est, Sacerdoti, qui habet potestatem directè absolvendi ab omnibus peccatis, pro tunc, quando confitetur, commissis, estò aliqua vel per oblivionem, vel alià occasione non confiteatur.

130.
Sententia
Henrici est
probabilis,
& videtur
conformior
Scoto,

Interim oppositum, scilicet satisfecisse præcepto Ecclesiæ, qui confessus fuisset peccatum mortale non reservatum, omisso reservato, ob defectum potestatis in Confessario, etiam est probabile, & videtur magis conforme Scoto supra; ubi videtur docere, Ecclesiam non specificasse præceptum divinum quantum ad *Cui*; specificasset autem si in tali casu penitens non posset satisfacere præcepto Ecclesiæ, cum reverà satisfaciat præcepto divino.

Et verò, quia non satisfaciat præcepto divino, qui sola confitetur venialia, ut supra diximus, hinc etiam non satisfaciat præcepto Ecclesiastico, tamen vel ignorantia vel alià occasione omittat peccatum mortale, quod alioquin commisit, & ratione cujus jure divino, & per consequens jure Ecclesiastico, teneretur confiteri.

Haud inficior fieri posse, ut quis tali casu teneatur confiteri peccata venialia, v. g. si urgeat præceptum Communionis, & non

possit elicere Contritionem charitate perfectam; sed dico, equidem non satisfacere præcepto annuæ Confessionis; quia non satisfaciat præcepto divino per se Confessionis, sed tantum præcepto divino dignè communicandi.

Nec valet hoc argumentum: Qui ignorans esse diem festum audit Sacrum, ita implet præceptum, ut cognitâ obligatione non teneatur audire aliud Sacrum; ergo similiter, qui ignorans se habere peccatum mortale, adedque ignorans obligationem confitendi, nihilominus confitetur peccata venialia, ita implet præceptum, ut cognitâ obligatione non teneatur illo anno rursus confiteri.

Non valet, inquam, hæc consequentia, quia in priori casu ponitur substantia præcepti, scilicet auditio Missæ; in posteriori vero casu non ponitur substantia præcepti, puta Confessio necessaria ex jure divino, id est, Confessio alicujus peccati mortalis, numquam directè absoluti; quid ergo mirabile, si iterato non debeat audire Sacrum, quod semel audivit; hic autem teneatur confiteri peccatum mortale, quod nunquam confessus fuit.

Ceterum pro clariori intelligentia eorum, quæ hæc Conclusione discussa sunt, non abs re erit investigare, quomodo debeat annus computari quoad hoc præceptum. Mea sententia est:

CONCLUSIO VIII.

Annus quoad præceptum Ecclesiasticum confitendi, computandus est juxta communem significationem, à prima die Januarii, usque ad ultimam Decembris.

Ratio fundamentalis est; quia verba legis accipienda sunt sicuti sonant, nisi aliquid obstat; hic autem nihil obstat; ergo &c.

Respondent Adversarii, illam computationem esse polliticam, non Ecclesiasticam, quod colligunt ex praxi Ecclesiæ, quæ solet in Paschate Confessionem, & Communionem exigere ut debitam. Item ex verbis legis *Saltem*, &c. *Ad minus in Paschate*. Ac si diceretur; *legit Horas Canonicas, saltem horâ undecimâ noctis*, quia tunc instat terminus temporis, quo currit obligatio.

Tertiò objiciunt; ex illa computatione sequi maximum inconveniens, utputâ posse Confessionem differri ferè per duos annos, si quis confiteatur v. g. primâ Januarii anni sexagesimi tertii, & postea ultimâ Decembris anni sexagesimi quarti. Ergo, inferunt, annus computandus est à Paschate usque ad Pascha.

Sed

Sed contra primum; gratis asseritur Ecclesiam exigere Confessionem in Paschate, ut debitam præcisè ex vi præcepti annuæ Confessionis, sed exigit illam ex vi præcepti dignè communicandi; vel certè non exigit ut debitam, sed tamquam omnino consentaneam susceptioni tanti Sacramenti, & præmittendam, etiam ab illis, qui alioquin satisfecerunt præcepto Confessionis annuæ, & nunc solum habent peccata venialia; aut, si mavis, exigit illam ut debitam isto tempore vi præcepti Confessionis; quia ignorat, & scire non potest, an alio tempore fideles satisfecerint, aut satisfaciant præcepto. Vide quæ de hac re diximus Conclusionè præced. in principio.

Si ergo quandoque Parochi denuncient illos, qui tunc non confitentur; haud equidem propter violationem præcepti Confessionis annuæ, sed propter violationem præcepti Communions Paschalis; vel ostendatur, ubi aliquando fuerit denunciatus, qui in Paschate communicaverat, præcisè quia non fuerat confessus.

Atque de hac obligatione per accidens plures Auctores intelligunt, quod ait Sixtus IV. Extravag. de Treucha & pace cap. 2. Mendicantes desistant predicare, quod Parochiani non sint obligati saltem in Paschate proprio confiteri Sacerdoti: quia de iure tenetur Parochianus saltem in Paschate proprio confiteri Sacerdoti.

Sed hic intellectus non est mihi adeo clarus, cum Pontifex alleget jus commune, scilicet cap. Omnis utriusque sexus, in quo non agitur de obligatione per accidens, quando dicitur: Confiteatur proprio Sacerdoti, sed de obligatione per se. Unde non possum negare quin hæc verba Sixti IV. multum favent contrariæ sententiæ, quæ existimat, esse obligationem confitendi tempore Paschatis, eo modo, quo est obligatio communicandi; etsi alioquin alio tempore anni fideles satisfecerint præcepto annuæ Confessionis.

Et ideo dico, fortè tempore Sixti IV. fuisse talem obligationem, ipso ita interpretante jus commune, citra proprietatem verborum, ad evitandas discordias, quæ tunc temporis erant inter Parochos, & Mendicantes, utriusque parti aliquid concedendo; nam sequitur: Per hoc tamen ipsi fratres Mendicantes non censentur exclusi, quò minus secundum iuris communis, & privilegiorum eisdem concessorum dispositionem, Confessiones audire, & Penitentias iniungere valeant.

Porro successu temporis, pace jam compositâ, per usum & praxim contrariam hæc obligatio videtur extincta; cum passim omnes, etiam in Paschate, confiteantur Mendicantibus, absque scrupulo alicujus obligationis confitendi Parocho, de quo plura proprio loco.

Minoris ponderis est, quod Adversarii allegant ex Concilio Agathensi c. 15. & refertur dist. 50. cap. 64. in capite Quadragesimæ omnes penitentes, qui publicam suscipiunt, aut susceperunt Penitentiam, ante fores Ecclesie se representent Episcopo civitatis &c. Quid enim clarius, quàm Concilium loqui de publicè penitentibus? Nos autem querimus de Confessione secreta; quando præcisè obliget ex vi præcepti Ecclesiastici.

Ad secundum argumentum Adversarium responsio est plana; videlicet, in lege non dicitur: Omnis utriusque sexus &c. ad missam in Paschate confiteatur; sed: Saltem semel in anno confiteatur, quæ sunt valde distinctæ locutiones; & licet prior locutio tempus Paschæ pro termino obligationis poneret, equidem posterior non nisi tempus anni, quem annum incipiendum esse à Paschate, & terminandum in Paschate, ne vel jota unum cogit asserere; ergo ex verbis legis nulla probatio.

Neque à communi computatione, quam verba legis sonant, recedendum propter inconueniens supra allegatum; quia idem sequitur ex computatione Adversariorum, nisi admiserint duplicem obligationem confitendi, unam annuam, alteram Paschalem; prout admittit Suarius, qui nobis illud inconueniens (si tale dici debeat) objicit: ait enim disp. 36. sect. 3. n. 9. Etiam si aliquis intrâ annum sæpius sit confessus; si tamen tempore Quadragesimæ (id est, à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis) habet conscientiam novi peccati mortalis nunquam confessi, tenetur nihilominus ad confitendum illo anno pro eo tempore.

Sed hoc supra rejecimus, & ideo consequenter hic asserimus, per accidens planè esse, quòd aliquis differat Confessionem suam per duos ferè annos, & ideo parùm curandum, præsertim cum Ecclesia non fraudetur suâ intentione (quamquam & illa non cadat sub præceptum) quia ordinariè adest obligatio confitendi in Paschate propter dignam susceptionem Eucharistie.

Nonnè singulis diebus tenetur Sacerdos recitare Officium divinum? Et tamen fieri potest, ut quis per biduum ferè nihil recitet, v. g. si totum Officium hodiernum statim recitet post mediam noctem, & totum crastinum differat recitandum proximè ante mediam noctem. Quis propterea alio modo computat diem, quàm vulgò computatur? Ergo neque annus alio modo computandus venit, quàm vulgò computatur, eò quòd rarissimè fieri possit, ut quis per duos annos abstinere à Confessione; neque multiplicandæ sunt obligationes contra tenorem verborum legis. Fateor, optima legum Interpretes est consuetudo; sed nego omnem consuetudinem esse signum strictæ obligationis; immò assero, E e e quantum

Concilium Agathense.

136. Responsio ad 2. argumentum Adversarium.

137. Responsio ad 3.

138. Responsio ad 4.

139. Responsio ad 5.

ate perfe...
accere pra...
s, sed tan...
nicandi...
i ignorans...
131...
e non te...
similiter...
ortale, ad...
tendi, ni...
ia, ita im...
tione non...
sequenti...
præcepti...
vero casu...
utà Con...
est, Con...
quam di...
sulle ite...
uod semel...
teri pecc...
ffus fuit...
ria corum...
non abs...
eat annu...
Mea fan...
III...
Eccle...
ompun...
nunem...
na die...
timam...
erba legis...
si aliquid...
&c...
oputatio...
m, quod...
et in Pa...
nem exi...
Saltem...
ur; legat...
imâ no...
ris, quo...
ne sequi...
e Con...
ur; si quis...
sexago...
ris anni...
as com...
a. Sed

quantum fieri potest præsumendum esse, & standum pro libertate.

138. Aliud inconueniens obijcit nobis Suarius sup. n. 7. dicens: Si quis à principio anni usque ad Pascha non peccavit mortaliter, & tunc communicauit, licet postea peccet, non tenetur confiteri in reliqua parte anni usque ad mensẽ Decembris, sed potest differre usque ad aliam Quadragesimam, ut constat ex communi usu & sententia omnium: si autem annus esset illo modo computandus, esset simpliciter obligandus homo ille ad Confessionem illo tempore.

Responsio. Respon. planè esset obligandus; sed hoc non est majus inconueniens, quàm quòd ille, qui sapè fuit confessus peccata venialia, nihilominus si in Paschate habeat conscientiam peccati mortalis, teneatur tunc confiteri.

Quantum ad usum communem, & sententiam omnium; certum est, rarissimè contingere, ut quis non peccauerit mortaliter à Januario usque ad Pascha, & postea peccet mortaliter, differatque Confessionem usque ad aliam Quadragesimam. Quòd si casu contingat aliquem hujusmodi inueniri, sequitur sententiam Suarii, quæ indubiè probabilis est, & communiter praticatur (absque tamen animo inducendi obligationem) eò quòd in Paschate urgeat præceptum Communionis; & aliunde, etiam in nostra sententia, in Paschate possit satisfieri præcepto annuæ Confessionis.

139. Omitto alios computus, quos Nonnulli excogitarunt; videlicet, à primo peccato mortali post Confessionem. Item ab ultima Confessione. Denique à principio usus rationis. Omitto, inquam, hos computus; quia neque fundantur in verbis legis; neque in recepta consuetudine fidelium, præterquam quòd magnum inconueniens sit, hunc annum non esse certum & fixum pro omnibus fidelibus; aliàs non posset Ecclesiæ constare, quando finiatur tempus, in quo omnes tenentur hoc præceptum implere; sed de singulis oporteret inquiri, quando primùm peccauerint mortaliter, aut quando ultimò fuerint confessi, vel certè quando inceperint uti ratione.

Inconueniens quod sequitur ex primo. Deinde ex primo computu sequitur: si quis postquam in Quadragesima confessus est, non peccavit mortaliter per sex menses, & postea peccavit, non teneri ad Confessionem in sequenti Quadragesima; sed posse illam differre per alios sex menses; consequens, inquit Suarius supra nu. 5. est planè absurdum; & contra communem usum & sensum Ecclesiæ.

Loquitur secundùm suam computationem; quamvis & secundùm nostram idem absurdum sequatur; nam si quis, postquam con-

fessus fuisset in fine Decembris anni sexagesimi secundi (quo hæc scribo) non peccaret mortaliter per undecim menses, & postea peccaret, non teneretur ad Confessionem anno sexagesimo tertio, sed solum circa finem anni sexagesimi quarti; addeque duos sèdè integros annos transegit sèdè Confessione, estò in quolibet peccasset mortaliter; cum tamen sit obligatio confitendi, saltem semel in quolibet anno.

Ex secundo computu videtur consequens, neutiquam obligari hoc præcepto, qui peruenit ad usum rationis, & incipit peccare mortaliter antequam confessus sit; quomodo enim in illo poterit computari annus ab ultima Confessione, cum nulla præcesserit?

Denique cum principium usus rationis valde incertum sit, si ab illo computandus est annus, manet præceptum dubium, & incertum. His itaque tribus modis rejectis, tanquam minus fundatis, siue in ratione, siue in verbis legis, aut consuetudine fidelium, placeat Lectori vel computus vulgaris, iuxta nostram Conclusionem, vel computus Ecclesiasticus, secundùm principia Suarii; elige, & non errabis in fide, aut bonis moribus.

Caterum si à me quæritur, quid ergo sciendum illi, qui intrà annum non fuit confessus? An cum termino anni expiraverit obligatio, an verò statim post elapsum annum teneatur confiteri? Responsio erit

CONCLUSIO IX.

Qui intrà annum non est confessus, statim post confiteatur, & satisfaciet etiam obligationi presentis anni; tamen nullum ejus peccatum mortale exprimat.

PRIMA pars, etiam intellecta de obligatione confitendi, est communior Doctorum, & probabilior, atque procul dubio securior, utpote excludens omne prorsus periculum peccandi; ut clarum est; cum tamen contrariæ sententiæ subsit periculum peccandi, si fortè alia fuerit mens Ecclesiæ, sicut potuit esse.

Enimverò tota hæc controversia pendet à voluntate Ecclesiæ; quæ potuit tempus unius anni constituere terminum executionis, hoc est, ultra quem non differat Confessio; potuit etiam constituere terminum, in quo expiret obligatio confitendi.

Porrò constituisse terminum executionis, potuit colligi-